

3, 4

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут мистецтв

Кафедра академічного та естрадного вокалу

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СОЛЬНИЙ СПІВ

спеціальності: 025 «Музичне мистецтво»
освітнього рівня: першого (бакалаврського)
освітньо-професійної програми: 025.00.02 Сольний спів

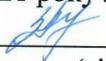
Київ – 2021

Розробник: Гмиріна Світлана Вікторівна, старший викладач кафедри академічного та естрадного вокалу.

Викладачи: Петрикова Оксана Петрівна, Заслужений діяч мистецтв України, доцент; Гмиріна Світлана Вікторівна, старший викладач; Ланіна Тетяна Олексandrівна, старший викладач; Точкива Світлана Сергіївна, викладач; Локтіонова-Ойцюс Олександра Олександровна, викладач.

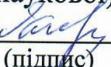
Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри академічного та естрадного вокалу

Протокол від 30.08. 2021 року № 10

Завідувач кафедри Олена ЗАВЕРУХА
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (*керівником проектної групи*) 025.00.02 Сольний спів
(назва освітньої програми)

_____._____.2021 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи) Яна КИРИЛЕНКО
(підпис)

Робочу програму перевірено

_____._____.2021 р.

Заступник директора Алла ТАРАННИК
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №

_____ (підпис) (ПІБ)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №

_____ (підпис) (ПІБ)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №

_____ (підпис) (ПІБ)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №

_____ (підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання			
	дenna	заочна		
«Сольний спів»				
Вид дисципліни	<i>Обов'язкова</i>			
Мова викладання, навчання та оцінювання	<i>українська</i>			
Загальний обсяг кредитів / годин	<i>20 / 600</i>			
Курс	<i>II</i>		<i>II</i>	
Семестр	<i>3</i>	<i>4</i>	-	-
Кількість змістових модулів за розподілом:	<i>1</i>	<i>1</i>	-	-
Обсяг кредитів	<i>2</i>	<i>2</i>	-	-
Обсяг годин, у тому числі:	<i>60</i>	<i>60</i>	-	-
Аудиторні	<i>57</i>	<i>51</i>	-	-
Модульний контроль	<i>4</i>	<i>4</i>	-	-
Семестровий контроль	-	<i>30</i>	-	-
Самостійна робота	<i>-1</i>	<i>-25</i>	-	-
Форма семестрового контролю	<i>залік</i>	<i>екзамен</i>	-	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: підготовка професійних виконавців у процесі систематичних занять шляхом розвитку вокально-технічних та виконавських навичок, образного мислення й художнього смаку, розширення музичного світогляду за допомогою творів світового і вітчизняного вокального репертуару та спрямування на професійно-творчий і особистісний розвиток; формування викладацьких якостей під час роботи над вокальними творами, відкриття студентам перспективи професійного розкриття та розвинення свого творчого потенціалу, оволодіння всіма можливостями свого голосу, розуміння і виконання вокальних естрадних творів у збагаченому синтезі музики, слова, пластики, емоційної акторської виразності, які допоможуть розширенню творчої уяви та вихованню естетичного смаку.

Завдання навчальної дисципліни:

- засвоєння базових знань предметної області професії, а саме:
- складових голосового апарату та їхніх функцій;
- основних принципів звукоутворення та звуковедення;
- розкриття та розвинення природних властивостей голосу студента в повному діапазоні та найкращому тембровому забарвленні;
- оволодіння прийомами вокальної техніки, емоційно-динамічною виразністю звуку на основі професійного усталеного дихання, формування вокальних навичок;
- розширення музичних уявлень, відчуття музичної форми цілого твору, розвиток та завершеність окремих фраз, логіки розвитку кульмінації;
- дати студентам відомості про музичну спадщину всіх часів і народів, її величезні пласти – фольклор, класичну джазову й естрадну музику, залучити до культури співочого виконавства та розвинути художньо-виконавський смак на традиціях попереднього історичного досвіду.
- оволодіння прийомами звукового відображення різних відтінків психологічного стану людини;
- оволодіння музичною термінологією;
- „Чути інтонацію” як вираз змісту твору, аналізуючи інтонаційний ряд через зіставлення слова з мелодикою, ритмом, теситурою;
- визначити виховний потенціал, імпровізаційність, звукову специфіку, оригінальну метро-ритмічну структуру естрадної та джазової музики;
- вміння осмислювати та виконувати естрадний твір в синтезі музики, слова та акторської виразності;
- розкриття задуму пісні у всіх аспектах проявів живої природи людини, якими є ширість мови душі, енергетична реалізація почуття, емоції, пластики руху;
- володіння вмінням професійного спілкування зі слухачем на естраді.
- вміння самостійно професійно розспівуватись;
- навчитись вирішувати проблему вокально-педагогічного репертуару, збагачення його для майбутньої практичної роботи;
- дотримуватись усіх норм та правил охорони здоров'я та працевдатності

вокального апарату;

- вміння професійно володіти звукопідсилюальною апаратурою;
- засвоєння специфіки вокально-виконавської та викладацької діяльності;
- розвиток здатності генерувати нові ідеї (креативність);
- формування здатності до самоорганізації та саморозвитку; спрямованості на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію;
- виховання здатності діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю, бути критичним та самокритичним, толерантним, уміти конструктивно взаємодіяти з іншими людьми та працювати в команді, колективі (класі).

Методи роботи курсу «Сольний спів» обираються відповідно до учебової теми і залежать від індивідуальних цілей кожного студента.

Форми роботи – індивідуальні заняття з викладачем і концертмейстером, самостійна робота студентів, консультації викладача.

Засоби навчання – нотний матеріал, аудіо-, відеоматеріали, підручники і навчальні посібники, методичні рекомендації і вказівки.

Формою контролю знань та вмінь студентів з курсу

«Сольний спів» є модульна контрольна робота та проведення семестрового контролю – залік (5 семестр), екзамен (6 семестр)

Протягом проходження даного курсу у студентів мають бути сформовані наступні **програмні компетентності**:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
6. Навички міжособистісної взаємодії.
7. Здатність бути критичним і самокритичним.
8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
10. Здатність працювати автономно.
11. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
13. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.
2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.
3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
5. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
6. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
7. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
8. провідних музично-теоретичних систем та концепцій та отримані знання з педагогіки та психології у педагогічній діяльності з фаху.
9. Здатність оперувати професійною термінологією.
10. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
11. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків
12. Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.
13. Здатність здійснювати менеджерську, аранжуvalьну діяльність в сфері музичного мистецтва.
14. Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.
15. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.
16. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Поглиблene опанування означених компетентностей здійснюється в процесі практичної діяльності студентів у *Навчальній лабораторії виконавської майстерності* Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка, що сприяє ефективному формуванню вокально-сценічного та вокально-педагогічного досвіду майбутніх співаків.

За умови продовження карантину, викладання практичних занять навчальної дисципліни у дистанційному форматі відбудуватиметься за допомогою відеокомуникаційних платформ Google Meet, Zoom і Skype, мобільного додатку Viber тощо.

3. Результати навчання за дисципліною.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Сольний спів» студент має:

1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом належному фаховому рівні під час виконавської діяльності.
2. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності
3. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.
4. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.
5. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
6. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
7. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

4. Структура програми навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт						Модульний контроль	Самостійна		
		Аудиторна:									
		лекції	семінари	практичні	індивідуальні	семестровий					
Модуль І. Змістовий модуль 1											
Тема 1. Джазовий або естрадний вокаліз – вправа для розвитку вокальної техніки естрадного співака.	19					19			-		
Тема 2. Джазовий стандарт та основи вокальної імпровізації.	19					19			-		
Тема 3. Популярна естрадна пісня.	19					19			-		
Модульний контроль	4						4				
Семестровий контроль											
Разом	60					57	4		-		
Підготовка та проходження контрольних заходів	залік										
Змістовий модуль 2											
Тема 4. Українська народна пісня як музично-поетичний жанр фольклору.	17					17			-		
Тема 5. Романс. Розкриття художнього сенсу засобами вокальної виразності.	17					17			-		
Тема 6. Світовий хіт та використання естрадних вокальних прийомів.	17					17			-		
Модульний контроль	4						4				
Семестровий контроль											
Разом	60					51	4		-		
Підготовка та проходження контрольних заходів	екзамен										
Усього	120					108	8		-		

Підтеми індивідуальних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль I. Змістовий модуль 1 (ІІ курс, 3 семестр)		
1.	Співацьке дихання як один із ключових моментів звукоутворення.	19
2.	Роль резонування у співацькій практиці.	19
3.	Атаки співацького звуку як ключовий момент звукоутворення та подальшого звуковедення. Використування м'якої, твердої до придихальної атаки у естрадному співі.	19
Разом за змістовим модулем 1		57
Змістовий модуль 2 (ІІ курс, 4 семестр)		
1.	Діапазон співацького голосу.	17
2.	Кантилена – основа співу.	17
3.	Блюзовий звукоряд.	17
Разом за змістовим модулем 2		51
Усього		108

1. Програма навчальної дисципліни

Модуль I

Змістовий модуль 1

Тема 1. Джазовий або естрадний вокаліз – вправа для розвитку вокальної техніки естрадного співака.

Вокаліз - (від лат.*vocalis* — голосний, співучий) — вправа або етюд для голосу без тексту, що виконується на будь-який голосний, з назвами нот або склади і зазвичай призначається для розвитку вокальної (співацької) техніки, вироблення кантилени, рухливості голосу, вирівнювання регістрів, на різні штрихи тощо. В навчальній практиці широко використовуються збірки В. І. Вілинської, Г. Зейдлера, Д. Конконе, Г. Панофки та ін.

Деякі композитори писали вокалізи, як самостійні художні твори. Серед найвизначніших шедеврів цього жанру — «Вокаліз» С. Рахманінова, концерт для голосу з оркестром Р. Гліера та інші.

Для естрадних співаків створені джазові вокалізи для розвитку та розуміння джазової стилістики у вокалі. П. Панофка, Б. Столофф зробили навчальні збірки джазових вокально-технічних вправ з використанням скету.

Рекомендовані джерела (основні): 3, 23, 24, 25

Додаткові: 10

Тема 2. Джазовий стандарт та основи вокальної імпровізації.

Джазовий стандарт це музичний твір, який є частиною загальновідомої композиції і одночасно служить основою для нових музичних творінь та імпровізації. Джазовий стандарт це зразок і еталон у світі джазу, невичерпне джерело натхнення та музика для багатьох поколінь музикантів і співаків. Джазові стандарти є важливою частиною музичного репертуару в жанрі джазовою музики. Індивідуальність стиля виконавця і специфіка джазового мистецтва – імпровізація, дають можливість виконувати одну й ту ж тему кожен раз по іншому. Опрацьовуючи тему джазового стандарту музикант як правило ускладнює ритмічний малюнок, гармонію і оригінальну мелодію, яку запропонував автор, іноді змінюючи до невідзначення. Джазова культура зробила джазові стандарти загальносвітовим надбанням та деяким навчальним посібником для музикантів-імпровізаторів початківців.

Рекомендовані джерела (основні): 4, 5, 7, 12, 13, 15

Додаткові: 11

Тема 3. Популярна естрадна пісня.

В точному перекладі з латини – естрада – це помост, підлога. Ми називаємо естрадою відкриту концертну площацю, яка припіднята над землею, або над рядами глядацьких крісел. Сцена, на відміну від естради являє собою закриту з трьох сторін концертну площацю. Отже, естрада – це, перш за все, відкритість. Відкритість всього – акторського мистецтва, принципів зовнішнього

оформлення, способів спілкування з публікою. Естрадне мистецтво має свої особливі ознаки. Найважливішою з них є імпровізаційність. Другою особливістю естради є лаконізм. Це поняття розповсюджується буквально на всі сторони естрадного мистецтва – авторський твір, акторські засоби його втілення, компоненти зовнішнього оформлення, умови демонстрації. Соціальна мобільність є третьою ознакою естрадного мистецтва. Ще однією рисою, притаманною естраді, – є святощість, “легкість” і жанрова розкованість. Найпоширенішим жанром естради є пісня. Сучасна класична музика, джаз і рок – три головні гілки музичної культури другої половини ХХ ст. Але важливою сферою музичного життя цього періоду стала і поп-музика – складний комплекс популярних музичних напрямів і індустрії розваг. У 50-х роках минулого століття поп-музику (англ. pop music, від popular music – “популярна, загальнодоступна музика”) називали рок-музику; пізніше ці поняття розділились. Поп-музика – розважальна масова музика, що використовує стилі, жанри і форми року. В цьому її відмінність від популярної музики в широкому розумінні слова – найбільш відомих музичних творів (в тому числі і класичних). Провести межу між рок- і поп-музику непросто, хоча на практиці людий прихильник музики легко відрізниє два цих полюси музичної культури. Поп-музика орієнтується на посередній смак, тому при її створенні використовуються вже випробувані музичні стандарти. Однак з кожного правила існують виключення, і найкращі представники поп-музики, такі, як, наприклад, шведська група ABBA чи австралійська Bee Gees, – є високопрофесійними музикантами, чиї композиції користуються заслуженою популярністю.

Рекомендовані джерела (основні): 4, 5, 7, 12, 13,

Додаткові: 11

Змістовий модуль 2 (ІІ курс, 4 семестр)

Тема 4. Українська народна пісня як музично-поетичний жанр фольклору.

Народна пісня - музично-поетичний жанр фольклору, найбільш поширений вид народної музики. Українська народна пісня є унікальним явищем світової культури і є оберігом національної вокальної традиції. Українська пісня багата розмаїттям жанрів, стилів, глибиною змісту, соціально наасичена, багатогранна в мотивах і темах. Українські народні пісні наповнені емоційністю та чарівною мелодійністю.

Українська пісня – це найцінніший духовний скарб нашого народу, гордість, що з даних давен прославила Україну на вісі світ.

Рекомендовані джерела (основні): 1, 2

Додаткові: 1, 2

Додаткові ресурси: 2, 3

Тема 5. Романс. Розкриття художнього сенсу засобами вокальної виразності.

Романс є невеличким музичним твором, виключно ліричного змісту для сольного співу з інструментальним акомпанементом. Романс є улюбленим жанром як для виконавця, так і для слухачів. Романс дуже схожий з піснею, але й відрізняється від неї деякими особливостями, що і робить романс романсом. Романс має

особливу співучість і чітку рельєфну мелодійність. У романсі велика увага приділена настрою і ліричному змісту віршів у мелодії, а не акомпанементу. Романси відносяться до камерної музиці і виконуються у супроводі фортепіано, гітари, (іноді у супроводі оркестру), але у естрадному жанрі дуже часто використовується аранжування і виконується під фонограму також. У романсі водночас важливі і слово, і музика, і вокал. Вірши в романсі завжди мелодичні, співочі, ніжні і зворушливі, або трагічні. Романс є більш інтимнім твором, ніж пісня, тому він може бути тільки ліричним. Романс виражає любовне почуття і в ньому завжди присутній або мається на увазі адресат. Таким чином романс повинен мати діалог, можливо й внутрішній.

Рекомендовані джерела (основні): 8, 9, 11, 17, 18, 19

Додаткові: 1, 3, 12

Додаткові ресурси: 2, 3, 5

Тема 6. Світовий хіт та використання естрадних вокальних прийомів.

Світовим хітом є та пісня, яка стає популярною в дуже короткий термін часу і не втрачає своєї популярності протягом багатьох десятиліть у всьому світі. Існує багато світових хітів, які можливо відповісти з перших нот або з перших строк. Дуже часто пісня стає світовим хітом завдяки першому виконавцю і його вокал. Кількість світових хітів з часом стали джазовими стандартами, які і зараз можливо почути у репертуарі світових співаків та відомих колективів. Багато світових хітів і донині звучать свіжо, чудово і сучасно. З часом деякі світові хіти отримують друге життя завдяки створенню cover версій. Зміна стилю музики, аранжування, наповнення вокальної лінії засобами вокальної виразності та різноманітними вокально-технічними прийомами дає дуже приємні результати як для вже популярної і перевіrenoї часом пісні, так і для виконавця.

Рекомендовані джерела (основні): 10, 12, 14, 16

Додаткові ресурси: 1, 3, 12

Додаткові ресурси: 2, 5

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль I	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	-	-	-
Відвідування семінарських занять	-	-	-
Відвідування індивідуальних занять	1	57	57
Робота на семінарському занятті	-	-	-
Робота на індивідуальному занятті	10	57	570
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	-	-	-
Виконання завдань до самостійної роботи	5	-	-
Виконання модульної роботи	25	1	25
Виконання ІНДЗ	-	-	-
Разом		-	652
Максимальна кількість балів: 652 – за змістовий модуль 1;			
Розрахунок коефіцієнта: $652:100=6.52$ – за змістовий модуль 1 (зalік)			

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль II	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	-	-	-
Відвідування семінарських занять	-	-	-
Відвідування індивідуальних занять	1	51	51
Робота на семінарському занятті	-	-	-
Робота на індивідуальному занятті	10	51	510
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	-	-	-
Виконання завдань до самостійної роботи	5	-	-
Виконання модульної роботи	25	1	25
Виконання ІНДЗ	-	-	-
Разом		-	586
Максимальна кількість балів: 586 – за змістовий модуль 2;			
Розрахунок коефіцієнта: $586:60 = 9.76$ – за змістовий модуль 2 (екзамен)			

6.2. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль проводиться у формі технічного заліку:

1. Підготовка теоретичної частини (колоквіум)
 2. Прослуховування самостійно вивченого естрадного музичного твору, опанованого студентами впродовж кожного із семестрів. Твір для самостійного вивчення обирається з урахуванням необхідності цього твору у концертній діяльності студента.
- Максимальна кількість балів – 25.

Критерії оцінювання	Бали
Демонстрування самостійно вивченого музичного матеріалу відповідно до визначених обсягів та завдань: 1. Засвідчення розвитку вок.-тех. можливостей - 5 балів 2. Демонстрування артистизму і емоційності – 5 балів	10
Демонстрування вивченого теоретичного матеріалу (колоквіуму) до визначених обсягів і завдань: 1. Відповідь на теоретичні питання – 5 балів 2. Термінологія – 5 балів 3. Скоромовки – 5 балів	15
Максимальна кількість балів: 25	

На II курсі студенти повинні вивчити:

у 3 семестрі: 1 джазовий або естрадний вокаліз

 1 джазовий стандарт

 1 популярна естрадна пісня

у 4 семестрі: 1 українська народна пісня

 1 романс

 1 світовий хіт

6.3. форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

3 семестр – залік, 4 семестр - екзамен

6.4. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю:

На заліку у 3 семестрі студенти виконують - джазовий або естрадний вокаліз, джазовий стандарт, популярна естрадна пісня

На екзамені у 4 семестрі студенти виконують - українська народна пісня, романс, світовий хіт

6.6 Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною школою	Значення оцінки
A	90 – 100	«Відмінно» – відмінний рівень знань в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними помилками, бездоганне володіння вокальною технікою, звуковеденням і фразуванням, головними резонаторами, інтонаційною стійкістю при співі. Глибоке і повне опанування змісту навчального матеріалу, в якому студент легко орієнтується, володіє понятійним апаратом, здатний пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, висловлювати і обґрунтовувати свої судження.
B	82 – 89	«Дуже добре» – достатньо високий рівень знань в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих помилок, володіння вокальною технікою, звуковеденням і фразуванням, головними резонаторами, інтонаційною стійкістю при співі. За повне засвоєння навчального матеріалу, володіння понятійним апаратом, орієнтування у вивченому матеріалі, свідоме використання знань для вирішення практичних завдань, грамотний виклад відповіді з можливими окремими неточностями (похибками).
C	75 -81	«Добре» – в цілому добрий рівень знань з незначною кількістю помилок. Володіння понятійним апаратом, вокальною технікою, звуковеденням і фразуванням, головними резонаторами, інтонаційною стійкістю при співі. Засвоєний навчальний матеріал, орієнтування у вивченому матеріалі, свідоме використання знань для вирішення практичних завдань, грамотний виклад відповіді, але у змісті і формі відповіді є суттєві помилки.
D	67 – 74	«Задовільно» – посередній рівень знань із значною кількістю недоліків. Знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, при цьому студент допускає неточності у визначенні понять та при використанні знань для вирішення практичних завдань, не вміє доказово обґрунтовувати свої судження.
E	60 – 66	«Достатньо» – мінімально можливий допустимий рівень знань учебового матеріалу. Не повне опанування програмного матеріалу, що задоволяє мінімальні критерії.
FX	35 – 59	«Незадовільно з можливістю повторного складання» – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання. Студент має розрізnenі, безсистемні знання, не вміє виділяти і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено їх викладає, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.
F	1-34	«Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу» – низький рівень знань, що вимагає повторного вивчення дисципліни.

Орієнтовний вокально-педагогічний репертуар

Рекомендовані джазові стандарти:

1. "Sweet Georgia Brown" w. & m. Ben Bernie, Maceo Pincard & Kennet Casey.
2. "Poor Butterfly" w. John L. Golden, m. Raymond Hubbell.
3. "Oh, Lady be good" w. Ira Gershwin, m. George Gershwin.
4. "Blue room" w. Lorenz Hart, m. Richard Rodgers.
5. "Bye bye blackbird" w. Mort Dixon, m. Ray Henderson.
6. "Indian summer" w. Al Dubin, m. Victor Herbert.
7. "Avalon" w. Al Jofson & B.G. De Sylva, m. Vincent Rose.
8. "Too Marvelous for words" w. Johnny Mercer, m. Richard A. Whiting.
9. "Lullabye of birdland" m. George Shearing, w. George David Weiss.
10. "Round midnight" w. Bernie Hanighen, w. Coonie Williams & Thelonius Monk.
11. "Days of wine and roses" w. Johnny Mercer, m. Henry Mancini.
12. "September in the rain" w. Al Dubin, m. Harry Warren.
13. "Autumn in New York" w. & m. Vermon Duke.
14. "I cover the waterfront" w. Edward Heyman, m. John Green.
15. "Love for sale" w. & m. Cole Porter.
16. "Namely you" w. Johnny Mercer, m. Gene De Paul.
17. "You go to my head" w. Haven Gillespie, m. J. Fred Coots.
18. "If I love again" (With the laughing face) w. Phil Silver, m. James Van Heusen.
19. "Softly as in a morning" w. Oscar Hammerstein, m. Sigmund Romberg.
20. "Early autumn" w. Johnny Mercer, m. Ralph Burns & Woody Herman.
21. "I know that you know" w. Anne Caldwell, m. Vincent Youmans.
22. "A time for love" w. Paul Francis Webster, m. Johnny Mandel.
23. "All the think you are" m. Jerome Kern, w. Oscar Hammerstein.
24. "A night in Tunisia" w. & m. Dizzy Gillespie & Frank Paparelli.
25. "I'll remember april" w. & m. Done Raye, Gene De Paul & Pat Johnston.
26. "Blussette" w. Normal Gimbel, m. Jean Thielemans.
19. "If I were a bell" w. & m. Frank Loesser.
20. "Mr. Sandman" w. & m. Pat Ballard.
21. "Prisoner of love" w. & m. Leo Robin, Clarence Gaskill & Russ Columbo.
22. "Basin street blues" w. & m. Spenser Williams.
23. "A weaver of dreams" m. Victor Young, w. Jack Elliot.
24. "Out of this world" m. Harold Arlen, w. Johnny Mercer.
25. "I'm glad there is you" w.& m. Paul Madeira & Jimmy Dorsey
26. "I'll wind" (You're blowing' me no good) w. Ted Koehler, m. Harold Arlen.
27. "In a mellow tone" w.& m. Duke Ellington & Milt Gambler.
28. "Do nothing 'till you hear from me" w.& m. Duke Ellington & Bob Russell.
29. "Don't get around much anymore" w.& m. Duke Ellington.
30. "I didn't know about you" w.& m. Duke Ellington.
31. "Just squeeze me" w. & m. Duke Ellington & Lee Gaines.
32. "I got it bad" w. & m. Duke Ellington & Paul Webster.
33. "Night and day" w. & m. Cole Porter.
34. "Embraceable you " w. Ira Gershwin, m. George Gershwin.
35. "I got rhythm" w. Ira Gershwin, m. George Gershwin.
36. "Just on of those things" w. & m. Cole Porter.
37. "How long has this been going on?" w. Ira Gershwin, m. George Gershwin.
38. "Three little words" w. & m. Bert Kalmar & Harry Rubby
39. "You do something to me" w. & m. Cole Porter.
40. "My one and only love" w. & m. Robert Mellin & Guy Wood.
41. "With a song in my heart" w. & m. Lorenz Hart & Richard Rodgers
42. "The man I love" w. Ira Gershwin, m. George Gershwin.
43. "Tea for two" w. & m. Irving Caesar & Vincent Youmans.
44. "I'm a fool to want you" w. & m. Jack Wolf, Joel Herron & Frank Sinatra.
45. "I get a kick out of you" w. & m. Cole Porter.
46. "I'm getting sentimental over you" w. & m. George Bassman.

47. "I don't stand a ghost ot a chance with you" w. & m. Victor Young, Bing Crosby & Ned Washington.
48. "When lights are low" w. & m. Benny Carter & Spence Williams.
49. "Stardust" w. & m. Hoagy Carmichael & Mitchell Parish.
50. "Emily" w. & m. Johnny Mandel & Johnny Mercer.
51. "Serenata" w. & m. Leroy Anderson & Johnny Mercer.
52. "Stars fell on Alabama" w. & m. Frank Perkins.
53. "Mr. Lucky" w. & m. Henry Mancini.
54. "Easy living" w. & m. Leo Robin & Ralph Rainger.
55. "Sweet Lorraine" w. & m. Cliff Burwell & Mitchell Parish.
56. "The night has a thousand eyes" w. & m. Buddy Bernier & Jerry Bainin.
57. "Too young to go steady" w. & m. Harold Adamson & Jimmy Mc Hugh.

Пісні в стилі «ретро»

24. Б. Весоловський Прийде ще час. *Танго*.
25. Сл. Я. Масляка, муз. Б. Весоловського Усміх. *Танго*.
26. Сл. Є. Костюка, муз. Б. Весоловського Бродяга. *Повільний вальс*.
27. Сл. М. Петренка, муз. Б. Весоловського Намалюй мені ніч. *Повільний вальс*.
28. Сл. і муз. Б. Весоловського Ти з любові собі не жартуй. *Фокстрот*.
29. Сл. і муз. Б. Весоловського Як тебе не любити. *Танго*.
30. Сл. В.Дан, муз. Б. Весоловського Щоночі. *Повільний вальс*.
31. Сл. І. Патоля, муз. Б. Весоловського Тихо без слів... *Танго*.
32. Сл. і муз. Б. Весоловського Подай рученьку. *Танго*.
33. Сл. і муз. Б. Весоловського Чудовий сон. *Танго*.
34. Сл. і муз. Б. Весоловського Гей-га! *Танго-серенада*.
35. Сл. і муз. Б. Весоловського Чи справді? *Танго*.
36. Сл. і муз. Б. Весоловського Чар Карпатських гір *Повільний вальс*
37. Сл. і муз. Б. Весоловського Лети, тужлива пісне *Танго-пісня*.
38. Сл. і муз. Б. Весоловського Радий би я залюбитись в тобі. *Танго*.
39. Сл. і муз. Б. Весоловського Було не тужити. *Танго*.
40. Сл. і муз. Б. Весоловського Колискова.
41. Сл. Шад, муз. Б. Весоловського Бували дні. *Танго*.
42. Сл. С.Чарнецького, муз. Б. Весоловського Вина, вина, дівчино... *Вальс*.
43. Сл. і муз. Б. Весоловського Чи знаєш ти? *Повільний вальс*.
44. Сл. і муз. Б. Весоловського Не плачте, рожі. *Танго-пісня*.
45. Сл. М. Рильського, муз. Б. Весоловського На білу гречку впали роси...

романси

1. "В лесу". Муз. З. Грига. Сл. Г. Андерсена
2. "Портрет". Муз. А. Спиро. Сл. М. Лермонтова
3. "Не ветер веял с высоты...". Муз. Н. Римского-Корсакова. Сл. А. К. Толстого.
4. "Старая мать". Муз. З. Грига. Сл. Н. Слонова
5. "Ницшая". Муз. А. Алябьева. Сл. Д. Ленского (из П.-Ж Беранже)
6. "О, позабудь былье увлеченья". Муз. и сл. Т. Котляревской
7. Сл. и муз. Л. Дризо "Расцвели хризантемы опять"
8. "Но я вас все-таки люблю". Муз. Б.Кейля. Сл. А. Сурина
9. "Две розы". Муз. С. Покрасса. Сл. А. Д'Актиля
10. "Зоре моя вечірня". Муз. Я. Степового. Сл. Т. Шевченка
11. "Гуде вітер вельми в полі". Муз. М. Глінки. Сл. В. Забіли
12. "Нічого, нічого" сл.народні. Муз. М. Лисенка
13. "Майский день". Муз. Ц. Кюи. Сл. Плещеева.
14. "Коснулась я цветка". Муз. Ц. Кюи. Сл. В. Немировича-Данченко.
15. "Царскосельская статуя". Муз. Ц. Кюи. Сл. А. Пушкина
16. "Желание". Муз. Ц. Кюи. Сл. А. Пушкина.
17. "Деревенский сторож". Муз. А.Гурилева. Сл. Н. Огарева.
18. "Не хочу!". Муз. П. Булахова. Сл. неизв. автора.
19. "Сердце поэта". Муз. Э. Грига. Сл. Андерсена

20. "Горные вершины". Муз. А. Варламова. Сл. М. Лермонтова
21. "Я помню вальса звук прелестный". Муз. и сл. Н. Листова
22. "Ночь светла". Муз. Н. Шишкін. Сл. невід, автора.
23. "Нет, не тебя так пылко я люблю". Муз. Н. Шишкін. Сл. М. Лермонтова.
23. "Белой акации гроздья душистые". В. Баснер
24. "Только раз". Б. Фомин
25. "Я тебе ничего не скажу". Т. Толстой
26. "Солов'їний романсь". А. Кос-Анатольський
27. "Ти як квітка", "Не співайте мені". С. Людкевич
28. "Молитва за Україну". М. Лисенко
29. "Вечірня пісня". К. Стеценко
30. "Запливай же, роженько весела". О. Андрієвська

Народна пісня будь якої країни світу

1. Польська народна пісня O mój rozmarynie
2. Польська народна пісня Dziś do ciebie przyjść nie mogę
3. Польська народна пісня Rozszumiały się wierzby płaczące
4. Польська народна пісня Czerwone maki na Monte Casino
5. Польська народна пісня Gęsi za wodą
6. Польська народна пісня Dwa serduszka
7. Польська народна пісня Zagrajcie muzykanty
8. Польська народна пісня U mojej mateckiej
9. Іспанська народна пісня El paño moruno
10. Іспанська народна пісня Seguidilla murciana
11. Іспанська народна пісня Asturiana
12. Іспанська народна пісня Jota
13. Іспанська народна пісня Nana
14. Іспанська народна пісня Canción
15. Іспанська народна пісня Polo.
16. Італійська народна пісня Eh Cumpari
17. Італійська народна пісня Avec que la marmotte
18. Італійська народна пісня Funiculi-Funicula
19. Португальська народна пісня Fado loucura
20. Португальська народна пісня CANSAÇO
21. Португальська народна пісня Португальська народна пісня Meu fado meu
22. Португальська народна пісня Barco negro
23. Португальська народна пісня Morena
24. Португальська народна пісня O gente da minha terra
25. Белоруська народна пісня Купалінка
26. Белоруська народна пісня Бульба
27. Белоруська народна пісня Косив Ясь конюшину

Пісня «опалена» війною

1. Муз. О. Фельцмана, сл. Р. Рождественского «Баллада о красках»
2. Муз. В. Соловьёва-Седого, сл. М. Матусовского «Баллада о солдате»
3. Муз. В. Соловьёва-Седого, сл. А. Фатьянова «Где же вы теперь, друзья однополчане»
4. Муз. В. Соловьёва-Седого, сл. А. Фатьянова «Где же ты, мой сад»
5. Муз. М. Табачникова, сл. И. Френкеля «Давай закурим»
6. Муз. М. Фрадкина, сл. Е. Долматовского «Дорога на Берлин»
7. Муз. И. Дунаевского, сл. Л. Ошанина «Ехал я из Берлина»
8. Муз. М. Блантера, сл. К. Симонова «Жди меня»
9. Муз. Я. Френкеля, сл. Р. Гамзатова «Журавли»
10. Муз. М. Табачникова, сл. В. Дыховичного «Одессит - Мишка»
11. Муз. М. Блантера, сл. Е. Долматовского «Моя любимая»

12. Муз. В. Баснера, сл. М. Матусовского «На безымянной высоте»
13. Муз. Б. Мокроусова, сл. Н. Лабковский, Б. Ласкин «Песенка фронтового шоферя»
14. Муз. М. Фрадкина, сл. Е. Долматовского «Песня о Днепре»
15. Сл. і муз. А. Приходько «Герої не вмирають»
16. Муз. Ніколо, сл. Ю. Рибчинського «Перемога»
17. Сл. і муз. С. Бабкіна «Ще осінь зовсім молода»
18. Сл. і муз. С. Вакарчука «Не твія війна»
19. Сл. А. Дементьева, муз. Е. Мартынова «Баллада о матери»
20. Сл. и муз. В. Цоя «Кукушка»
21. Сл. и муз. С. Ханагян «Возвращайся»
22. Українська народна пісня «Плинє кача»

Світовий хіт

1. *С. Адамо*: "Падає сніг".
2. *Б. Бакарақ*: "Грустные капельки дождя".
3. *Дж. Бачелли*: "Твоей улыбки тень".
4. *Ф. Бернейм*: "Мадемуазель співає блюз".
5. *Дж. Гершвін*: "Колискова", "Любимый мой".
6. *Д. Деньо*: "Кабаре".
7. *А.-К. Жобим*: "Девушка из Ипанимы".
8. *Дж. Леннон и П. Маккартни*: "Мишель".
9. *Ф. Лей*: "История любви".
10. *К. Партер*: "Опять жара".
11. *.П. Стер*: "Где цветы минувших дней?".
12. *Дж. Стайн*: "Люди".
13. *С. Уадер*: "Милая моя".

6. Навчально-методична карта дисципліни

Модулі		Модуль I					
Назва змістового модуля		Змістовий модуль 1.			Змістовий модуль 2.		
Кількість балів за модуль		652			586		
Теми	1	2	3	4	5	6	
Години	19	19	19	17	17	17	
Теми змістових модулів (лабораторні заняття) – 1188 б.	Джазовий або естрадний вокаліз – вправа для розвитку вокальної техніки естрадного співака. $(10+1)*19 = 209$ б.	Джазовий стандарт та основи вокальної імпровізації. $(10+1)*19 = 209$ б.	Популярна естрадна пісня. $(10+1)*19 = 209$ б.	Українська народна пісня як музично-поетичний жанр фольклору. $(10+0,5)*17 = 187$ б.	Романс. Розкриття художнього сенсу засобами вокальної виразності. •	Світовий хіт та використання естрадних вокальних прийомів. $(10+1)*17 = 187$ б.	
Самостійна робота –	-	-	-	-	-	-	-
Види поточного контролю – 50 б.	Модульна контрольна робота (прослуховування) – 25 б.			Модульна контрольна робота (прослуховування) – 25 б.			
Підсумковий контроль	залик			екзамен			
Усього	652			586			

6. Рекомендовані джерела основні (базові):

1. Дмитриева Т. Українські народні пісні про кохання. / Т. Дмитриева. – К.: «Музична Україна», 1978
2. Страхова В. Українські народні пісні. / В. Страхова. – К.: «Музична Україна», 1985
3. Вілінська І. Вокалізи для середнього голосу. / І. Вілінська. – К.: «Музична Україна», 1989
4. Ясемчик Р. Эра свинга. / Р. Ясемчик. – М., 1994
5. Ясемчик Р. Nat King Cole music story. / Р. Ясемчик. – М., 1999
6. Сафонова О. Распевки. Хрестоматия для вокалистов. / О. Сафонова. – Спб.: «Планета музыки», 2009
7. Shalin J. «The glory of Gershwin». / J. Shalin. – N.-Y.: «SMP», 1988
8. Шварц И. «Песни и романсы»
9. Модель В. «Песни и романсы А. Вертиńskiego» / В. Модель. – Л.: «Советский композитор», 1991
10. Олинская И. Популярный справочник-песенник / И. Олинская. – М.: «Музыка», 1990
11. Шаповалова Р. Сучасні романси та романси з кінофільмів / Р. Шаповалова. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2014
12. Верменич Ю. «World of hits. Современная джазовая классика» / Ю. Верменич. – М.: «Мега-сервис», 1998
13. «Easy blues»
14. Ясемчик Р. «World of hits» / Р. Ясемчик. – М.: «Мега-сервис», 2002
15. Маркин Ю. «Джордж Гershвин. Порги и Бесс» / Ю. Маркин. –
16. Стемпневская Е. «Песни американских мюзиклов» / Е. Стемпневская. – М.: «Музыка», 1982
17. Кулёв В. «Золотая коллекция романса» / В. Кулёв. – М.: «Современная музыка», 2000
18. Цыбулин М. «Старинные романсы и песни» / М. Цыбулин. – М.: «Советский композитор», 1991
19. Иванов А. Старинные романсы / А. Иванов. – Л.: «Музыка», 1967
20. Радвилович А. Серенада солнечной долины. Американские песни. / А. Радвилович. – Спб.: «Лань», 2000
21. Сорокин К. Зарубежные народные песни для голоса и фортепиано. / К. Сорокин. - “Советский композитор”, 1973
22. Дворкина Т. Душа народов Сардинии. 12 народных песен. / Т. Дворкина. – М.: “Музыка”, 1972
23. Ровнер Р. Джазовые вокализы. – М.: «Музыка», 2000
24. Stoloff B. Blues scatitudes vocal improvisation
25. Stoloff B. Scat vocal improvisation

Додаткові:

1. Антонюк В. Г. Постановка голосу / В. Г. Антонюк // Навчальний посібник

- для студентів вищих музичних навчальних закладів. – К.: Українська ідея, 2000. – 68 с.
2. Голос людини та вокальна робота з ним : [монографія] / [Г. Е. Стасько, О. Д. Шуляр, М. Ю. Сливоцький, М. П. Стефанюк, О. Р. Молодій, М. В. Попелюк, І. І. Жеребецька]. – Івано-Франківськ : Вид-во Прикарпатського нац. ун-ту ім. В. Стефаника, 2010. – 336 с.
 3. Дмитриев Л. Б. Основы вокальной методики / Л. Б. Дмитриев. – М.: Музыка, 1968. – 675 с.
 4. Микиша М. Практичні основи вокального мистецтва / М. Микиша. – К. : Музична Україна, 1971. – 90 с. – Електронна база кафедри академічного та естрадного вокалу Київського університету імені Бориса Грінченка (бульвар І. Шамо, 18/2).
 5. Можайкіна Н. С. Методика викладання вокалу / Н. С. Можайкіна // Хрестоматія: навчальний посібник. – К.: Видавництво Ліра-К, 2016. – 216 с. – Бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка (бульвар І. Шамо, 18/2; 3 примірники).
 6. Овчаренко О. А. Основи вокальної методики : наук.-метод. посіб. / Н. А. Овчаренко; Криворіз. держ. пед. ун-т. – Кривий Ріг : Вид. дім, 2006. – 116 с.
 7. Оганезова-Григоренко О. В. Теорія і практика формування професійного менталітету вокалістів у процесі фахової підготовки : [монографія] / О. В. Оганезова-Григоренко. – Одеса : Астропrint, 2011. – 128 с. – Бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка (бульвар І. Шамо, 18/2; 1 примірник).
 8. Словник-довідник співака : Навчальний посібник [Інформаційно-довідкове видання] / Уклад. Д. І. Балдинюк, Н. А. Балдинюк, видання друге. – Умань : РВЦ «Софія», 2015. – 108 с. – Електронна база кафедри академічного та естрадного вокалу Київського університету імені Бориса Грінченка (бульвар І. Шамо, 18/2).
 9. Хоменко А. Б. Постановка голосу : навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. і вчителів музики шкіл різного типу / А. Б. Хоменко, В. І. Коробка, В. М. Курсон, Н. В. Крутъко. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2011. – 128 с. – Бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка (бульвар І. Шамо, 18/2; 1 примірник).
 10. Юцевич Ю. Є. Теорія і методика розвитку співацького голосу / Ю. Є. Юцевич // Навч.-метод. посібник для викладачів і студентів мистецьких навчальних закладів, учителів шкіл різного типу. – К. : ІЗМН, 1998. – 160 с. – Бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка (бульвар І. Шамо, 18/2; 1 примірник).
 11. Юцевич Ю. Є. Музика. Словник-довідник / Ю. Є. Юцевич. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. – 352 с.

7. Додаткові ресурси

1. Антонюк В. Г. Вокальна педагогіка (сольний спів) : Підручник / В. Г. Антонюк. – К.: ЗАТ «Віпол», 2007. – 174 с. – Режим доступу: <http://194.44.152.155/elib/local/sk722654.pdf>
2. Зарицька А. А. Емоційність як основа професійної компетентності майбутнього співака-вокаліста / А. А. Зарицька, А. О. Зарицький // Збірник наукових праць. – Випуск LXXIV. – Том 3. – 2016. – С. 30-33. – Режим доступу: http://www.ps.stateuniversity.ks.ua/file/issue_74/part_3/8.pdf
3. Козаченко А. Особливості виконання романсу М. Глінки «Я помню чудное мгновенье» в інтерпретаційних версіях Сергія Лемешева та Сергія Бортника / Аліна Козаченко // Сучасність. – С. 90-94. – Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/27662/12-Kozachenko.pdf?sequence=1>
4. Морозов В. Искусство резонансного пения. Основы резонансной теории и техники / В. Морозов // ИП РАН, МГК им. П. И. Чайковского, Центр «Искусство и наука». – М., 2002. – 496 с, илл. – Режим доступу: <https://studfiles.net/preview/5638738/>
5. Соловйов В. А. Специфіка музичної інтерпретації: технологічний підхід / В. А. Соловйов // Молодий вчений. – № 4.2 (44.2). – Квітень, 2017 р. – С. 83-88. – Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/4.2/18.pdf>

